Lieta Nr.A42458707
Lietvedības Nr.A4587-08/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2008.gada 3.decembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis O.Priedītis,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *L.O.* pieteikuma par Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka 2007.gada 15.februāra lēmuma Nr.297 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 23.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *L.O.* (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums. Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2007.gada 26.marta lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr.A42458707 par Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (turpmāk arī – atbildētāja) priekšnieka 2007.gada 15.februāra lēmuma Nr.297 (turpmāk arī – pārsūdzētais Lēmums) atcelšanu.

[2] No lietas materiāliem izriet, ka 2007.gada 23.janvārī plkst.02^{37} tika fiksēts, ka transportlīdzeklis Audi, valsts reģistrācijas numuru */dzēsta numura zīme/*, ir novietots stāvēšanai Brīvības ielā uz ietves pretī 134.namam, Rīgā, pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 135.9.punkta prasības, par ko ir paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) $149.^{10}$panta piektās daļas 10.punktā. Par pārkāpumu Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas vienības 2.bataljona jaunākais inspektors *R.B.* sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu - paziņojumu Nr.110690766 (turpmāk arī – Protokols), ievērojot Ceļu satiksmes likuma $43.^{2}$panta nosacījumus un 2004.gada 18.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.182 „Kārtība, kādā noformējams administratīvā pārkāpuma protokols - paziņojums par transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu" nosacījumus. Saskaņā ar LAPK $149.^{10}$panta piektās daļas 10.punktu Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas vienības 2.bataljona jaunākais inspektors *R.B.* transportlīdzekļa vadītājam piemēroja naudas sodu Ls 10 apmērā.

Nepiekrītot Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas vienības 2.bataljona jaunākā inspektora *R.B.* sastādītajam administratīvā pārkāpuma protokolam - paziņojumam

Nr.110690766, pieteicēja iesniedza sūdzību Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldē.

2007.gada 15.februārī Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieks *V.V.* pieņēma lēmumu Nr.297, ar kuru nolēma 2007.gada 23.janvārī Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas vienības 2.bataljona jaunākā inspektora *R.B.* pieņemto lēmumu Nr.110690766 atstāt negrozītu un pieteicējas sūdzību noraidīt kā nepamatotu.

[3] Nepiekrītot pārsūdzētajam Lēmumam, pieteicēja iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikumā norādīti šādi apsvērumi:

[3.1] Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta 3.punktu un CSN 1.9.punktu ceļš ir jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela un tamlīdzīgas teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas) (..), bet saskaņā ar CSN 1.23.punktu ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Ietve piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās. No minētajām tiesību normām nepārprotami izriet, ka par ietvi atzīstama tikai tāda teritorija, kas paredzēta ceļu satiksmei un ir uzskatāma par ceļa daļu. Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta 1.punktu ceļa īpašnieks ir valsts, pašvaldība (..), kurai attiecīgais ceļš pieder uz īpašuma tiesību pamata. Rīgas pašvaldība kā ceļa - Brīvības ielas, īpašnieks savas kompetences ietvaros 2005.gada 20.decembrī ir izdevusi Rīgas domes saistošos noteikumus Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi", kuros 1.36.punktā ir definējusi jēdzienu „iela", kas pēc sava satura un būtības ir identisks jēdzienam „ceļš", nosakot, ka tā ir publiskās ārtelpas izbūves teritorija, ko plānā ierobežo sarkanās līnijas, bet telpiski - apbūve vai apstādījumi un kas galvenokārt paredzēta gājēju un transporta satiksmei un inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietošanai.

Pieteicēja norāda, ka transportlīdzeklis AUDI, valsts reģistrācijas numurs */dzēsta numura zīme/*, 2007.gada 23.janvārī plkst.02^{37} Brīvības ielā pretī 134.namam, Rīgā, bija novietots ārpus ceļa jeb ielas kā publiskās ārtelpas izbūves teritorijas, kas paredzēta gājēju un transporta satiksmei un transportlīdzekļa atrašanās uz ietves kā ceļa daļas attiecīgajā situācijā nebija iespējama.

Transportlīdzekļa AUDI, valsts reģistrācijas numurs */dzēsta numura zīme/*, novietošana stāvēšanai Brīvības ielā pretī 134.namam, Rīgā, teritorijā, kas nav ceļš, nevarēja būt pretrunā CSN 135.9.punktā noteiktajam, jo CSN atbilstoši to 2.punktam nosaka ceļu satiksmes kārtību, un tādēļ nav piemērojami tiesiskajām attiecībām, kas neveidojas ceļu satiksmē.

[3.2] Pārsūdzētajā Lēmumā norādīts, ka saskaņā ar likuma „Par policiju" 2.pantu policijas darbinieks ir persona, kura ieņem amatu Valsts policijā vai Drošības policijā un kurai piešķirta speciālā dienesta pakāpe.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 4.panta ceturto daļu Valsts policija saskaņā ar likumu „Par policiju" nodrošina kārtību uz cēlieni, regulē transportlīdzekļu un gājēju kustību, veic satiksmes uzraudzību (..), bet saskaņā ar CSN 7.punktu ceļu satiksmi regulē un uzrauga policijas darbinieki

un citas personas, kuras saskaņā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem ir tam pilnvarotas. Savukārt saskaņā ar LAPK 205.panta 5.punktu un 206.pantu policija ir pilnvarota izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas saskaņā ar savu kompetenci (..).

Ņemot vērā augstāk minēto, secināms, ka inspektors *R.B.*, 2007.gada 23.janvārī sastādot Protokolu, un Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieks *V.V.* 2007.gada 15.februārī pieņemot pārsūdzēto Lēmumu par tiesiskajam attiecībām, kas neveidojas ceļu satiksme, piemērojuši atbildību par CSN noteikumu pārkāpumu, t.i., piemērojuši neatbilstošas tiesību normas un pārkāpuši savu kompetenci, no kā savukārt izriet, ka šāda minēto amatpersonu rīcība ir pretrunā Administratīvā procesa likuma 7.pantā noteiktajam tiesiskuma principam, saskaņā ar kuru iestādes (..) rīcībai jāatbilst tiesību normām, iestāde (..) darbojas normatīvajos aktos noteikto pilnvaru ietvaros un savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim, kā rezultātā pārsūdzētais Lēmums uzskatāms par prettiesisku.

[4] Atbildētājas – Latvijas Republikas, pusē pieaicinātās iestāde – Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvalde, Administratīvajā rajona tiesā 2007.gada 20.aprīlī iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā norāda, ka pieteicējas pieteikumu neatzīst atsaucoties uz pārsūdzētajā Lēmumā minētajiem argumentiem.

[5] Ņemot vērā, ka pieteicēja ir piekritusi lietas izskatīšanai rakstveida procesā, tiesa lietu izskata bez tiesas sēdes (rakstveida procesā).

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudot lietā esošos materiālus, atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[7] Lietā konstatēts:

[7.1] 2007.gada 23.janvārī plkst.02^{37} tika fiksēts, ka transportlīdzeklis Audi, valsts reģistrācijas numuru */dzēsta numura zīme/*, ir novietots stāvēšanai Brīvības ielā uz ietves pretī 134.namam, Rīgā, pārkāpjot CSN 135.9.punkta prasības, par ko ir paredzēta atbildība LAPK $149.^{10}$panta piektās daļas 10.punktā. Par pārkāpumu Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas vienības 2.bataljona jaunākais inspektors *R.B.* sastādīja Protokolu, ievērojot Ceļu satiksmes likuma $43.^{2}$panta nosacījumus un 2004.gada 18.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.182 „Kārtība, kādā noformējams administratīvā pārkāpuma protokols - paziņojums par transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu" nosacījumus. Saskaņā ar LAPK $149.^{10}$panta piektās daļas 10.punktu Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas vienības 2.bataljona jaunākais inspektors *R.B.* transportlīdzekļa vadītājam piemēroja naudas sodu Ls 10 apmērā.

[7.2] Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas vienības 2.bataljona jaunākā inspektora *R.B.*

sastādīto Protokolu pieteicēja apstrīdēja, 2007.gada 2.februārī iesniedzot sūdzību Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldē.

[7.3] 2007.gada 15.februārī Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieks *V.V.* pieņēma lēmumu Nr.297, ar kuru nolēma 2007.gada 23.janvārī Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas vienības 2.bataljona jaunākā inspektora *R.B.* pieņemto lēmumu Nr.110690766 atstāt negrozītu un pieteicējas sūdzību noraidīt kā nepamatotu.

[8] Lietā pastāv strīds par to, vai pietiecēja ir izdarījusi Protokolā un pārsūdzētajā Lēmumā norādīto administratīvo pārkāpumu. Pieteicēja norāda, ka šādu pārkāpumu nav izdarījusi, jo transportlīdzeklis novietots stāvēšanai ārpus ceļa robežām Ceļu satiksmes likuma izpratnē. Līdz ar to, piemērojot administratīvo sodu Ceļu policijas amatpersonas ir rīkojušās neievērojot normatīvajos aktos noteikto kompetenci un nepamatoti saukuši pieteicēju pie administratīvās atbildības.

Līdz ar to tiesai ir jānoskaidro, vai pieteicēja pamatoti ir saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 10.punktu par CSN 135.9.punkta prasību pārkāpšanu.

[9] Kā jau norādīts iepriekš, pieteicējai piemērots administratīvais naudas sods Ls 10,00 apmērā par CSN 135.9.punkta pārkāpumu, atbildība par ko paredzēta LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 10.punktā.

Atbilstoši CSN 135.9.punktam ir aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm.

Savukārt LAPK 149.^{10}panta piektās daļas 10.punkts noteic, ka par apstāšanos uz ietvēm vietās, kur tas ir aizliegts, transportlīdzekļu vadītājam uzliek naudas sodu Ls 10 apmērā.

[10] Saskaņā ar LAPK 9.pantu par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Saskaņā ar LAPK 243.pantu par pierādīšanas līdzekļiem, ar kuriem var konstatēt faktus, uz kuru pamata institūcijas nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā, kalpo protokols par administratīvo pārkāpumu, personas paskaidrojumi, kuru sauc pie administratīvās atbildības, cietušā un liecinieku liecības, [..], citi dokumenti, kā arī pārkāpumus fiksējošie tehniskie līdzekļi (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

Tātad, par pierādījumiem šajā lietā var kalpot administratīvā pārkāpumu protokols-paziņojums (lietas 8.lapa) un policijas darbinieka sastādītais ziņojums (lietas 29.lapa).

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmo daļu tiesai jāvērtē esošie pierādījumi, vadoties no savas iekšējās pārliecības, kas

pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem.

[11] Izvērtējot šos pierādījumus kopsakarā ar pieteicējas paskaidrojumiem, tiesa konstatē, ka lietā strīdus būtība ir par vietas, kurā transportlīdzeklis novietots stāvēšanai, tiesisko statusu un līdz ar to tiesību normām, kas reglamentē transportlīdzekļu novietošanu šajā vietā.

Lietā nav pierādījumu – fotoattēlu, kuros atbildētājs būtu fiksējis pieteicējas transportlīdzekli laikā, kad tas, atbildētāja ieskatā, bija novietots stāvēšanai pārkāpjot CSN prasības. Pušu starpā nav strīda, ka transportlīdzeklis atradās iepretim Brīvības ielas 134.namam Rīgā. Lietas materiālos ir atbildētāja sagatavots pieprasījums Ceļu satiksmes drošības direkcijai (lietas 38.lapa), kam pievienoti divi foto attēli. Šajos foto attēlos ir fiksēts cits stāvēšanai novietots transportlīdzeklis (ne pieteicējas). Izvērtējot pieteicējas pieteikumā norādīto par transporta līdzekļa novietojumu kopsakarībā ar atbildētāja pārsūdzētajā Lēmumā un pieprasījumā CSDD norādīto, tiesa secina, ka pieteicējas transporta līdzeklis stāvēšanai bija novietots tajā pašā vietā, kur lietas 39.lapā esošajā foto attēlā redzams novietots transporta līdzeklis ar numura zīmi */dzēsta numura zīme/*.

[12] Tiesa, izvērtējot pieteicējas pieteikumā izteiktos argumentus, kā nepamatotu noraida pieteicējas viedokli, ka vieta kurā stāvēšanai bija novietots viņas vadītais transportlīdzeklis nav uzskatāma par ceļa daļu. Atbilstoši CSN 1.9.punktam ceļš ir *jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela u.tml. teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas). Ceļa kompleksā ietilpst ceļš, mākslīgās būves (tilti, satiksmes pārvadi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, atbalsta sienas un citas būves), ceļu inženierbūves (pasažieru sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietas un paviljoni, bremzēšanas un paātrinājuma joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, atpūtas laukumi, velosipēdu ceļi, ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas un citas inženierbūves), satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi (ceļa zīmes, luksofori, signālstabiņi, aizsargbarjeras, gājēju barjeras, vertikālie un horizontālie ceļa apzīmējumi un citi tehniskie līdzekļi)*, kas atbilst arī Ceļu satiksmes likuma 1.panta 3.punktā dotajai definīcijai. Ievērojot tā zemesgabala daļas, kurā novietots transportlīdzeklis, izvietojumu (foto attēlos redzamo) un segumu – betona plāksnes, to, ka pati pieteicēja ir izmantojusi zemes laukumu kā transportlīdzekļa stāvvietu, tiesa atzīst, ka šī teritorija tiek izmantota ceļu satiksmē, līdz ar to atzīstama par ceļa daļu. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka šī zemesgabala daļa atrodas ārpus Rīgas pašvaldības institūciju noteikto sarkano līniju robežām un daļa no kādai privātpersonai piederošā nekustamā īpašuma. Vienlaikus norādāms, šis apstāklis nekādā veidā nav uzskatāms par tādu, kas izslēgtu CSN piemērošanu attiecībā uz šo teritoriju, jo CSN prasības attiecas arī uz privātīpašumā esošām teritorijām, kurās notiek ceļu satiksme. Tā pat nepamatota ir pieteicējas atsaukšanās uz Rīgas domes saistošajos noteikumos doto termina „iela" skaidrojumu, jo nav šaubu, ka ceļu

satiksmē tiek izmantotas ne tikai ielas, bet arī jebkuras citas attiecīgi izbūvētas teritorijas – stāvlaukumi, daudzstāvu autostāvvietas, daudzdzīvokļu māju pagalmi u.t.t., kas nav ielas.

Tomēr tas apstāklis, ka šī zemesgabala daļa tiek izmantota ceļu satiksmē, pats par sevi nav pamats, lai atzītu, ka šī zemesgabala daļa ir uzskatāma par ietvi. CSN 1.23.punkts nosaka - *ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Ietve piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās*. No šīs definīcijas nepārprotami izriet, ka ne katra teritorija, pa kuru ir iespējama vai kurā notiek gājēju kustība, ir uzskatāma par ietvi. Būtiskākais ir tas, ka šai ceļa daļai ir jābūt paredzētai gājēju izmantošanai.

Tiesas ieskatā būtisks lietā ir tas apstāklis, ka zemesgabals, uz kura stāvēšanai bija novietots pieteicējas transportlīdzeklis, pieder kādai privātpersonai un šim zemesgabalam, atbilstoši lietas 13.lapā esošajam plānam un ierakstiem Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr.100000108761, kā lietu tiesības, kas apgrūtina nekustamo īpašumu, ir noteikts reālservitūts par labu blakus esošajam zemesgabalam un ir atzīme par a/s „Rīgas siltums" piederošā siltumtrases kanāla aizsardzības zonu. Nekāda cita veida apgrūtināju atzīmju nav. Tā kā šī zemesgabala īpašnieks nav valsts vai pašvaldība, privātīpašumam nav nekāda veida apgrūtinājuma par labu valstij vai pašvaldībai, privātīpašuma robeža ir līdz Brīvības ielai, kuru veido gan brauktuve, gan ietve, tad tiesai nav nekāda pamata uzskatīt, ka šis privātpersonai piederošais īpašums būtu atzīstams par tādu, kas paredzēts un noteikts izmantošanai par gājēju ietvi. Tas vien, ka šo privātpersonas īpašumu var izmantot gājēju satiksmei, pats par sevi nav apstāklis, lai to atzītu par ietvi CSN izpratnē.

[13] Ievērojot to, ka pieteicēja ir saukta pie atbildības tieši par CSN 135.9.punktā noteiktā aizlieguma - aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, pārkāpšanu, un tiesas atzīto, ka privātpersonai piederošā zemesgabala daļa, kurā stāvēšanai bija novietots pieteicējas transportlīdzeklis, nav uzskatāma par ietvi, tad secināms, ka neveidojās administratīvā pārkāpuma sastāvs, jo iztrūkst divas obligātās pazīmes: 1)objekts – ar likumu aizsargātās intereses (ceļu satiksmes drošība), kurām pārkāpuma izdarīšanas gadījumā būtu nodarīts kaitējums; 2)objektīvā puse – personas rīcība - aktīva rīcība, novietojot transportlīdzekli vietā, kur to aizliedz CSN.

Ievērojot konstatēto, tiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka 2007.gada 15.februāra lēmums Nr.297 ir prettiesisks un atceļams, bet pieteikums par šī lēmuma atcelšanu ir apmierināms.

Saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Ņemot vērā, ka *L.O.* darbībās nav konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 114.panta pirmo daļu, 246.-251.pantu, 253.panta pirmo daļu, 289. - 290.pantu un 291.panta pirmo daļu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt *L.O.* pieteikumu.

Atcelt Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka 2007.gada 15.februāra lēmumu Nr.297 ar tā izdošanas dienu un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnesis O.Priedītis